

U S N E S E N Í

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátu složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Matyášové a soudců JUDr. Jakuba Camrdy a JUDr. Viktora Kučery v právní věci žalobce: **Mgr. M. Š.**, proti žalovanému: 1) **Celní úřad pro Středočeský kraj**, Washingtonova 11, Praha 1, 2) **Generální ředitelství cel**, se sídlem Budějovická 1387/7, Praha 4, za účasti Golden Fleece Company s.r.o., se sídlem Slavašovská 575/18, Beroun, v řízení o žalobě na ochranu proti nečinnosti, o námitce podjatosti vznesené žalobcem proti soudci Krajského soudu v Praze Mgr. Tomáši Kocourkovi Ph.D. ve věci sp. zn. 55 Af 16/2021,

t a k t o :

Soudce Krajského soudu v Praze Mgr. Tomáš Kocourek, Ph.D. **není** vyloučen z projednávání a rozhodování věci vedené u Městského soudu v Praze pod sp. zn. 55 Af 16/2021

O d ů v o d n ě n í :

[1] Žalobce ve věci výše uvedené vznesl dne 26. 2. 2022 námitku podjatosti vůči soudci Krajského soudu v Praze Mgr. Tomáši Kocourkovi, Ph.D. Námitku odůvodnil tím, že jmenovaný soudce rozhodoval o kauzách ve věci spotřební daně; žalobce při uplatnění námitky podjatosti soudce, kterého osobně nezná, vychází pouze z jeho předchozí rozhodovací činnosti, k níž obsáhle popsal své výhrady. Považuje proto za neslučitelné s právem na spravedlivý proces, aby jmenovaný soudce rozhodoval v nových kauzách totožného charakteru a měl tak možnost do nich promítat neústavní závěry své předchozí práce; žalobce pochybuje o tom, že jmenovaný soudce bude v nových kauzách rozhodovat nestranně a spravedlivě. Žalobce proto požaduje, aby byl vyloučen ve všech současných a budoucích kauzách o protiústavnosti zákona o spotřebních daních a tím i opakovaného porušení § 115 odst. 3 ZSDP (žalobce má na mysli zřejmě daňový řád, nikoli zákon o správě daní a poplatků, neboť ten § 115 neobsahuje – pozn. NSS).

[2] K námitce žalobce se vyjádřil soudce krajského soudu Mgr. Tomáš Kocourek s tím, že žalobce nezná, nemá k němu žádný vztah, stejně jako k žádnému jinému účastníkovi řízení a na věci samé nemá žádný zájem. Námitku podjatosti proto považuje za nedůvodnou.

[3] Podle § 8 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“), jsou soudci „vyloučeni z projednávání a rozhodnutí věci, jestliže se zřetelem na jejich poměr k věci, k účastníkům nebo k jejich zástupcům je dán důvod pochybovat o jejich nepodjatosti. Vyloučení

jsou též soudci, kteří se podíleli na projednávání nebo rozhodování věci u správního orgánu nebo v předchozím soudním řízení. Důvodem k vyloučení soudce nejsou okolnosti, které spočívají v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.“ Podle § 8 odst. 5 s. ř. s. musí být námitka podjatosti zdůvodněna a musí v ní být uvedeny konkrétní skutečnosti, z nichž je podjatost dovozována.

[4] Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu a Ústavního soudu plyne, že nestrannost soudce je především subjektivní psychickou kategorií, jež vyjadřuje vnitřní vztah soudce k projednávané věci. Při posuzování námitky podjatosti je však třeba nestrannost vnímat i z hlediska objektivního, tzn. zkoumat, zda skutečně existují objektivní okolnosti, jež vyvolávají oprávněné pochybnosti o nezáujatosti soudce v konkrétním případě. Jak se k této otázce vyjádřil Ústavní soud, vyloučení soudce z projednávání a rozhodování ve věci má být založeno nikoliv jen na skutečně prokázané podjatosti, ale již tehdy, jestliže lze mít pochybnosti o jeho nepodjatosti; při posuzování této otázky je tedy třeba učinit úvahu, zda – s ohledem na okolnosti případu – lze mít za to, že by soudce podjatý mohl být (viz náleze ze dne 27. 11. 1996, sp. zn. I. ÚS 167/94, N 127/6 SbNU 429). K vyloučení soudce z projednání a rozhodnutí věci může v zásadě dojít teprve tehdy, když je evidentní, že vztah soudce k dané věci, účastníkům nebo jejich zástupcům dosahuje takové povahy a intenzity, že i přes zákonem stanovené povinnosti nebudou moci nebo schopni nezávisle a nestranně rozhodovat (srov. náleze ze dne 3. 7. 2001, sp. zn. II. ÚS 105/01, N 98/23 SbNU 11).

[5] Integrální součástí práva na spravedlivý proces tak, jak je vymezeno v čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod a v čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, je garance toho, aby ve věci rozhodoval nezávislý a nestranný soudce. Rozhodnutí o vyloučení soudce z důvodů uvedených v § 8 s. ř. s. představuje výjimku z ústavní zásady, podle níž nikdo nesmí být odňat svému zákonnému soudci s tím, že příslušnost soudu i soudce stanoví zákon (čl. 38 odst. 1 Listiny základních práv a svobod). Tak, jak zákon tuto příslušnost stanovil, je tato zásadně dána, a postup, kterým je věc odnímána příslušnému soudci a přikázána soudci jinému, je nutno chápat jako postup výjimečný. Soudce lze tedy z projednávání a rozhodnutí přidělené věci vyloučit jen výjimečně a ze skutečně závažných důvodů, které mu reálně brání rozhodnout v souladu se zákonem nezaujatě a spravedlivě (srov. usnesení Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 4. 2003, č. j. Nao 19/2003 - 16, dostupné na www.nssoud.cz). Zákon přitom výslovně stanoví, že takovým důvodem nemůže být okolnost, která spočívá v postupu soudce v řízení o projednávané věci nebo v jeho rozhodování v jiných věcech.

[6] Námitka podjatosti vznesená žalobcem vůči jmenovanému soudci městského soudu nemůže obstát, neboť ji vztahuje k presumovanému „postupu ... v řízení o projednávané věci“ a k „rozhodování v jiných věcech“, tj. k důvodům, jež podle výslovného znění § 8 odst. 1 věty poslední s. ř. s. důvodem pro vyloučení soudců z rozhodování jednoznačně být nemohou. Nejvyšší správní soud neshledal ani žádné jiné důvody, které by podjatosti soudce nasvědčovaly. Nesouhlas žalobce s předchozím rozhodováním soudce nemůže být důvodem jeho podjatosti.

[7] Nejvyšší správní soud neshledal žalobcem vznesenou námitku podjatosti ve vztahu k soudci Mgr. Tomáši Kocourkovi, Ph.D. důvodnou, proto rozhodl, jak je ve výroku tohoto usnesení uvedeno.

pokračování

Poučení: Proti tomuto usnesení **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 17. března 2022

JUDr. Lenka Matyášová
předsedkyně senátu